

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

119

Vragen van de leden **Yesilgöz-Zegerius** en **Lodders** (beiden VVD) aan de Minister van Justitie en Veiligheid en de Staatssecretaris van Financiën over *het bericht «Nederland internationaal onder vuur om drugshandel per post»* (ingezonden 1 juli 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Staatssecretaris **Van Huffelen** (Financiën, Toeslagen en Douane) (ontvangen 22 september 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 3618.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht: Nederland internationaal onder vuur om drugshandel per post?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3

Klopt het dat Nederlandse dealers maandelijks naar schatting 9000 postpakketten met drugs naar het buitenland sturen? Zo ja, kunt u een overzicht geven van het aantal onderschepte postpakketten met drugs dat naar het buitenland wordt verstuurd opgesplitst per jaar en per land vanaf 2017? En kunt u overzicht geven hoe en waar deze postpakketten onderschept zijn? Klopt het dat met name cocaïne, xtc, speed en steeds meer crystal meth vanuit Nederland per post worden verstuurd naar andere landen? Zo ja, kan een overzicht worden gegeven van de soorten drugs die vanuit Nederland per post naar het buitenland worden verstuurd opgesplitst per jaar en per land vanaf 2017?

Antwoord 2, 3

De schatting van 9.000 postpakketten met drugs, betrof een extrapolatie van vondsten tijdens een risicogerichte controle-actie. Deze actie komt voort uit een pilot gericht op een intelligentere, innovatievere en informatie gestuurde

¹ NRC.nl, 29 juni 2020», «Nederland internationaal onder vuur om drugshandel per post» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2020/06/29/nederland-internationaal-onder-vuur-om-drugshandel-per-post-a4004476>).

detectie van drugs. Ten aanzien van deze schatting is daarom voorzichtigheid geboden.

Hieronder is een overzicht gegeven van de door de Nederlandse Douane inbeslaggenomen verdovende middelen in uitgaande postpakketten naar Niet-EU-landen², uitgesplitst naar de meest voorkomende landen van bestemming en naar meest voorkomende soort drugs. Indien uit de bevindingen in de niet-EU stroom uiterlijke kenmerken naar voren komen die ook onmiddellijk zichtbaar zijn in de EU post, dan worden ook die poststukken nader onderzocht en bij een vermoeden van verdovende middelen in beslag genomen. Dat verklaart dat er ook EU landen zijn vermeld. In de afgelopen jaren zijn vanaf 2017 tot heden de navolgende aantallen en kilo's verdovende middelen door de douane in beslaggenomen in de uitgaande postpakketten.

- In 2017 zijn 309 pakketten in beslag genomen met in totaal ruim 374 kg verdovende middelen waarvan 338,5 kg synthetische drugs.
- In 2018 betreft het 443 pakketten met ruim 335 kg waarvan 303 kg synthetische drugs.
- In 2019 werden 584 pakketten in beslaggenomen met ruim 384 kg verdovende middelen waaronder 362 kg synthetische drugs.
- In 2020 zijn tot nog toe 355 pakketten met in totaal 217 kg aangetroffen, daarvan waren 195 kg synthetische drugs.

De meest voorkomende bestemmingslanden per soort drugs in de uitgaande pakketten varieert:

- Bij de geconstateerde uitgaande zendingen met synthetische drugs zijn de Verenigde Staten en Canada de meest voorkomende bestemmingslanden en daarnaast India en Zuid-Amerikaanse landen als Colombia en Brazilië.
- Bij de geconstateerde uitgaande zendingen met cocaïne zijn de meest voorkomende bestemmingslanden de Verenigde Staten/Canada en Australië.
- De overige harddrugs betreffen zeer kleine aantallen en hoeveelheden, waardoor daarvan geen meest voorkomende bestemmingen te geven zijn.
- Bij de geconstateerde uitgaande zendingen met softdrugs zijn de meest voorkomende bestemmingslanden EU-landen als Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk en daarnaast de Verenigde Staten.

Vraag 4

Kan een overzicht worden gegeven van de landen die de meeste drugspakketten per post vanuit Nederland ontvangen? Zo ja, in hoeverre kunnen postpakketten bestemd voor risicolanden extra worden gecontroleerd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

In Nederland worden geen cijfers bijgehouden van het aantal drugspakketten dat per post vanuit Nederland in andere landen wordt onderschept.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het zeer onwenselijk zou zijn als postpakketten vanuit Nederland op den duur in de ban worden gedaan door andere landen, met name vanwege onze handelspositie? Zo ja, welke maatregelen bent u bereid te treffen om de controle op postpakketten te intensiveren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ja, die mening deel ik zeker. Voor de aanpak van misbruik van post- en pakketdiensten verwijs ik u naar de antwoorden op Kamervragen van de Kamerleden Kuiken en Moorlag van 30 juni 2020 (2020Z12693).

Vraag 6

Welke landen voeren een beleid van 100% controle ten aanzien van postpakketten uit Nederland? Sinds wanneer hebben deze landen dat beleid ingevoerd?

² Er zijn enkele bevindingen gedaan met als bestemming een land binnen de EU. Deze bevindingen zijn gedaan tijdens controles op de Niet-EU-stroom.

Antwoord 6

Er zijn landen die intensief controleren, maar onduidelijk is of dit 100% controles zijn.

Vraag 7

Klopt het dat de douane en de politie eerst toestemming moeten vragen aan een officier van justitie, die vervolgens groen licht moet krijgen van een rechter-commissaris, om een pakket te controleren? Zo ja, is het een mogelijkheid om het controleren van verzendingen te vereenvoudigen door de bevoegdheid om pakketten te openen neer te leggen bij politie- of douanebeambten zelf? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

De Douane heeft de bevoegdheid om zonder toestemming van een rechter-commissaris (pakket)post waarop geen briefgeheim rust, te openen en een controle in te stellen.

In artikel 101 lid 2 Wetboek van Strafvordering is bepaald dat de officier van justitie tot de kennisneming van de inhoud van o.a. pakketten niet overgaat voor daartoe door de rechter-commissaris gemachtigd te zijn. Na de modernisering van het wetboek van Strafvordering zullen opsporingsambtenaren bevoegd worden om zelfstandig postpakketten in beslag te nemen en om het postpakket vervolgens te openen en kennis te nemen van de inhoud. Er is dan geen machtiging nodig van de rechter-commissaris. Deze wijziging zorgt voor een vereenvoudiging en versnelling van het proces van het opsporen van drugs in postpakketten.

Vraag 8

Klopt het dat er een toename is van het aantal Nederlandse drugspostzendingen die vanuit Duitsland en België worden verstuurd? Zo ja, bent u bereid in gesprek te gaan met uw collega's in deze landen om het aantal drugspostzendingen terug te dringen?

Antwoord 8

Criminelen blijven vindingrijk en als blijkt dat het moeilijker wordt om drugs vanuit Nederland te versturen, zullen criminelen andere wegen zoeken. Uit opsporingsonderzoeken die het PIT draait op verdachte subjecten blijkt de tendens dat in toenemende mate postpakketten worden verstuurd vanuit deze landen. Exacte cijfers zijn echter niet te geven.

Internationaal staat het misbruik van de post- en pakketteninfrastructuur op de agenda. Zowel bij de Europese Commissie als bij de Wereldpostunie en PostEurop. UPU is een partnerschap aangegaan met de International Narcotics Control Board (INCB) om de postale sector te beschermen tegen crimineel misbruik. PostNL is in Nederland aangewezen als de verlener van de Universele Postdienst (UPD) en is in die hoedanigheid bij deze overlegstructuren betrokken. Binnen de Europese Raad is er een thematische discussie «Secure Post» opgezet over de problematiek van drugs in postzendingen. SecurePost is een project onder de vlag van PostEurop in reactie op de oproep vanuit de Europese Commissie om te komen met voorstellen op het thema «Prevention, detection response and mitigation of combined physical and cyber threats to critical infrastructure in Europe».

Vraag 9

Ziet u het invoeren van een legitimatieplicht bij het versturen van pakketten naar het buitenland als oplossing? Zo ja, kan de Kamer op korte termijn nader worden geïnformeerd over deze mogelijke maatregel en hoe dit vormgegeven zou kunnen worden, tevens met aandacht voor de AVG? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Ik verwijs u naar de antwoorden op Kamervragen van de Kamerleden Kuiken en Moorlag van 30 juni 2020 (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 117).

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen van de leden Kuiken en Moorlag (beiden PvdA), ingezonden 30 juni 2020, vraagnummer 2020Z12693.